

Фаховий коледж
Приватного вищого навчального закладу
«Медико-Природничий Університет»
м. Миколаїв
СИЛАБУС

Навчальна дисципліна	Латинська мова і медична термінологія
Освітньо-професійна програма	Фармація
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	I8 Фармація
Галузь знань	I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Очна
Рік навчання/семестр	II рік / 3 семестр
Кількість кредитів ЄКТС/ Обсяг	Кредитів 3 усього годин – 90 лекції – практичні – 36 самостійна робота – 54
Викладач ПП	Красноголов Д.М.
Е-mail, контактний телефон викладача	direktoratkoledz@gmail.com ; 0975601883
Посилання на сайт	http://vnz-mpu.com.ua/
Консультації	За графіком впродовж навчального року
Анотація до курсу	<p>Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання для підготовки фахівців спеціальності I8 «Фармація» освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» відповідно до стандарту фахової передвищої освіти, встановлених за освітньо-професійною програмою «Фармація».</p> <p>Навчальна дисципліна «Латинська мова і медична термінологія» - це обов'язкова складова освітнього компонента освітньо-професійної програми «Фармація» підготовки фахового молодшого бакалавра.</p> <p>Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам фахової передвищої освіти необхідні знання для оволодіння навиками орфографії, фонетики, морфології, нормативної граматики, елементами синтаксису латинської мови, засвоєння лексичного субстрату давньогрецької мови, а також формування професійно-термінологічної компетентності студентів, сфокусованої на вивченні латинської медичної термінології в таких її терміносистемах: анатомічна, фармацевтична.</p>
Мета та завдання курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» є: вивчення латинських, латинізованих грецьких медичних термінів, засвоєння лексичного мінімуму, правильне оформлення та виписування рецептів на різні форми ліків, що у

майбутньому допоможе висококваліфікованому фахівцю вільно користуватись науковою латинськогрецькою термінологією. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні **знати:**

- латинський алфавіт, основні правила читання та наголошення латинських слів, орфографічні та фонетичні особливості слів грецького походження з дифтонгами й диграфами;
- до 600 лексичних і словотворчих одиниць;
- словникову форму всіх частин мови, що визначаються в курсі;
- відміни іменників і групи прикметників;
- дієвідміни;– основні особливості латинської хімічної номенклатури;
- латинські назви складових частин рецепта;
- афікси, числівники, числівники як префікси;
- прислівники і займенники, що вживаються в рецептах та клінічній термінології;
- 50 крилатих латинських виразів, фармацевтичних та клінічних ідіом;

вміти:

- правильно писати латинські літери;– вільно читати латинською мовою;
- перекладати з латинської мови на англійську і з англійської мови на латинську анатомічні, гістологічні, клінічні, біохімічні, мікробіологічні і фармацевтичні терміни, стійкі словосполучення, тощо;
- визначати частини (компоненти) складного терміна, розуміти етимологію терміна-композиції, розуміти інформативне навантаження термінів та визначати загальний зміст термінів-композицій;
- грамотно писати латинську частину рецепта;
- утворювати латинською мовою назви солей, кислот, оксидів, основ, тощо

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» є :

- формування системи знань, професійних умінь та практичних навичок здобувачем свідомо, грамотно та творчо застосовувати медичні терміни латинською мовою та слова греко-латинського походження в українській транскрипції, що складають основу майбутньої професійної діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни спрямовані на досягнення результатів навчання:

студент/студентка:

- *засвої-ла/в* основні принципи професійного спілкування латинською мовою;
- *володіє* основними формами мовленнєвого етикету для професійного спілкування.
- *опанував* основи ведення ділової документації латинською мовою; використовуючи засоби службово-ділового мовлення, оформляти основні зразки ділових паперів;

- *знає* основи граматики: синтаксичні та морфологічні особливості латинської мови мов (практичне застосування)
- *володіє* базовими навичками читання та розуміння оригінальної літератури з латинської мови;
- *перекладає* медичні терміни з латинської на рідну мову та навпаки;
- *збирає, обробляє та аналізує* інформацію в області граматики латинської мови;
- *використовує* усно і письмово грамотну латинську медичну термінологію;
- *виявляє* знання і вміння використовувати у професійній діяльності медичні терміни, латинські афоризми та крилаті вирази;
- *використовує* інформаційні технології при вивченні латинської мови;
- *вміє* перекладати з латинської мови на українську і з української на латинську анатомічні, гістологічні, деякі біологічні і фармацевтичні терміни, прості фрази, *знає* афоризми;
- *визначає* частини (компоненти) складного терміна, розуміти етимологію термінакомполіта, розуміти інформативне навантаження термінів та визначення загального змісту термінів-комполітів;
- *вміє* виділити в назвах лікарських препаратів частотні відрізки і визначати їх інформативність;
- *використовує* при утворенні клінічних термінів грецькі еквіваленти латинських іменників першої, другої, третьої, четвертої відмін, прикметників першої і другої груп, терміноутворення за допомогою латинських суфіксів, латинських і грецьких префіксів та латинсько-грецьких числівникових префіксів;
- *вміє* проаналізувати вплив латинізмів на сучасну українську мову.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» у здобувача освіти будуть сформовані наступні компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК3. Здатність застосовувати на практиці принципи фармацевтичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності.

СК12. Здатність відпускати споживачам лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.

СК13. Здатність надавати фармацевтичну допомогу (послугу) споживачам лікарських засобів та товарів аптечного асортименту.

Основні завдання навчальної дисципліни на досягнення результатів навчання:

РН2. Спілкуватися державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН3. Встановлювати ділові комунікації між усіма учасниками професійної діяльності.

РН8. Дотримуватись принципів фармацевтичної етики та деонтології у професійній

діяльності.

РН19. Реалізовувати (відпускати) лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.

№ з/п	ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	Кількість годин
1.	Вступ. Латинський алфавіт. Вимова букв: правильно записувати й вимовляти букви латинського алфавіту; класифікувати звуки; читати і записувати латинською мовою слова, в яких трапляються дифтонги ae, oe, диграфи ch, ph, rh, th та сполучення лігер ngu+голосна, qu+голосна, ti+голосна тощо; правильно ставити наголос. Самостійна робота Правила читання складних сполучень приголосних і голосних типу ngu+голосна, qu+голосна та ін. Поняття про довготу передостанньої голосної. Короткі та довгі суфікси	4
2.	Морфологія. Граматичні категорії дієслова: визначати основу та дієвідміну; утворювати форми наказового, дійсного, умовного способу; уживати дієслова у наказовому способі; визначати рід, відміну іменника; записувати іменники п'яти відмін у Nominativus і Genetivus, Singularis і Pluralis; відмінювати іменник I відміни в однині та множині; грамотно будувати та перекладати терміни з неузгодженим означенням; перекладати вирази і речення з іменниками I відміни	2
3.	Короткі відомості про прийменники і сполучники. Відмінювання іменників: грамотно будувати вирази з прийменниками; перекладати вирази і речення з прийменниками та сполучниками. розрізняти за словниковою формою іменники та визначати їх відміни; відмінювати іменники в однині та множині; перекладати вирази та речення з іменниками I-II відміни.	2
4.	Рецепт, його структура. Іменники в рецепті: правильно оформлювати латинську частину рецепта; правильно вживати іменники I-II відміни в рецепті; перекладати латинську частину рецепта з рецептурними скороченнями і без них; аналізувати терміни за їх терміоелементами; конструювати та декодувати терміни, в яких складовими компонентами є греко-латинські дублети іменників I-II відміни та грамотно їх записувати.	2
5.	Клінічний термін. Терміоеlementи (TE). Поняття про греко-латинські дублети іменників I-II відміни: аналізувати терміни за їх терміоеlementами; конструювати та декодувати терміни, в яких складовими компонентами є греко-латинські дублети іменників I-II відміни, та грамотно їх записувати; правильно писати тривіальні назви лікарських препаратів із частотними відрізкамі; перекладати тривіальні назви лікарських препаратів; уживати тривіальні назви лікарських препаратів у рецепті.	2
6.	Прикметники першої групи: Латино-грецькі дублети прикметників першої групи: визначати групу прикметника за словниковою формою; відмінювати прикметники першої групи; узгоджувати прикметники з іменниками у роді, числі та відмінку; будувати й перекладати фармацевтичні терміни з узгодженим означенням; уживати прикметники в рецепті.	2
7.	Хімічна номенклатура латинською мовою, (назви хімічних елементів, кислот, основ та оксидів): правильно записувати назви хімічних елементів; утворювати назви кислот, оксидів і основ; записувати назви хімічних елементів, кислот, оксидів та основ у рецепті; будувати й перекладати хімічних термінів з узгодженим	2

	означенням; уживати їх в рецепті.	
8.	Іменники I та II відмін. Особливості їх відмінювання: розрізняти іменники I-II відміни за словниковою формою; відмінювати іменники I-II відміни за приголосним типом відмінювання; узгоджувати та відмінювати прикметники другої групи з іменниками I, II та III відміни; узгоджувати прикметники першої групи з іменниками III відміни; утворювати назви солей та правильно вживати іменники III відміни в рецептах; правильно записувати медичні вирази з прийменниками.	2
9.	Конструювання та декодування клінічних термінів: декодування медичних клінічних термінів; знання греко-латинських дублетів; декодування медичних фармацевтичних термінів; знання ЧВ та визначення фармацевтичних груп фармацевтичних препаратів; узгодження іменників з прикметникам.	2
10.	Три підгрупи прикметників другої групи. Узгодження прикметників з іменниками: розрізняти прикметники другої групи за словниковою формою; відмінювати прикметники другої групи; узгоджувати прикметники другої групи з іменниками I, II та III відміни; конструювати та декодувати клінічні терміни, в яких смисловими компонентами є греко-латинські дублети прикметників другої групи.	2
11.	Прикметники в хімічній термінології — у назвах кислот. Назви окремих газів, металів, кислот. Дієприкметники. Дублети. ТЕ (терміоеlementи) ЧВ (частотні відрізки)	2
12.	Складові частини рецепту. Rp: скорочення. Особливості відмінювання іменників III відміни. Знаходження основи іменників III відміни. Найважливіші винятки з правил про рід іменників III відміни. Характерні закінчення іменників чоловічого, жіночого та середнього роду. Три типи відмінювання.	2
13.	Іменники III відміни Відмінювання і закінчення у називному та родовому відмінках однини і множини. Конструювання та декодування клінічних термінів. Латинська частина рецепта. Будова рецептурного рядка	2
14.	Читання та переклад рецептів на різні лікарські форми як з латинської мови на українську, так і з української на латинську (з підвищенням складності): Найуживаніші рецептурні скорочення та їх розшифрування. Додаткові написи на рецептах. Хімічна номенклатура – назви солей. Частотні відрізки. Скорочення в рецептах. Дублети. ТЕ та ЧВ (частотні відрізки)	2
15.	Іменники III, IV-V відміни. Назви зборів. Латино-грецькі дублети	2
16.	Розрізняти за словниковою формою іменники IV і V відміни: відмінювати іменники IV і V відміни в однині та множині; виписувати рецепти, в яких трапляється слово species, ei f та іменники IV відміни	2
17.	Декодування та побудова медичні терміни, в яких смисловими компонентами є греко-латинські дублети іменників IV та V відміни. Систематизація та повторення вивченого. Тестування	2
	Усього:	36
№ з/п	ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	Кількість годин
1.	Вступ. Латинський алфавіт. Вимова букв. Відомості з історії латинської мови та її зв'язок із старогрецькою. Роль латинської і грецької мов у створенні медичної термінології. Роль латинської і грецької мов у створенні термінології. Латинський алфавіт. Класифікація звуків	2

	(голосні, приголосні), їх вимова.	
2.	Правила читання складних сполучень приголосних і голосних типу ngu+голосна, qu+голосна та ін. Заповнити таблиці в робочому зошиті	2
3.	Поняття про довготу передостанньої голосної. Розставити наголоси. Пояснити правила постановки наголосу в латинській мові. Короткі та довгі суфікси. N/B!!! Винятки з правил	3
4.	Короткі відомості про прийменники і сполучники. Іменники 5-відмін. Відмінювання іменників:грамотно будувати вирази з прийменниками; перекладати вирази і речення з прийменниками та сполучниками. розрізняти за словниковою формою іменники та визначати їх відміни; відмінювати іменники в однині та множині; перекладати вирази та речення з іменниками I-II відміни.	3
5.	Рецепт, його структура. Іменники в рецепті: правильно оформляти латинську частину рецепта; правильно вживати іменники I-II відміни в рецепті; перекладати латинську частину рецепта з рецептурними скороченнями і без них; аналізувати терміни за їх терміноелементами; конструювати та декодувати терміни, в яких складовими компонентами є греко-латинські дублети іменників I-II відміни та грамотно їх записувати.	4
6.	Клінічний термін. Терміноелементи (ТЕ). Поняття про греко-латинські дублети іменників I-II відміни:аналізувати терміни за їх терміноелементами; конструювати та декодувати терміни, в яких складовими компонентами є греко-латинські дублети іменників I-II відміни, та грамотно їх записувати;правильно писати тривіальні назви лікарських препаратів із частотними відрізками; перекладати тривіальні назви лікарських препаратів; уживати тривіальні назви лікарських препаратів у рецепті.	3
7.	Прикметники першої групи. Латино-грецькі дублети прикметників першої групи: визначати групу прикметника за словниковою формою; відмінювати прикметники першої групи; узгоджувати прикметники з іменниками у роді, числі та відмінку; будувати й перекладати фармацевтичні терміни з узгодженим означенням; уживати прикметники в рецепті.	3
8.	Хімічна номенклатура латинською мовою. Хімічна номенклатура (назви хімічних елементів, кислот, основ та оксидів): правильно записувати назви хімічних елементів; утворювати назви кислот, оксидів і основ; записувати назви хімічних елементів, кислот, оксидів та основ у рецепті; будувати й перекладати хімічних термінів з узгодженим означенням; уживати їх в рецепті.	4
9.	Іменники III відміни. Особливості відмінювання іменників III відміни: розрізняти іменники III відміни за словниковою формою; відмінювати іменники III відміни за приголосним типом відмінювання; узгоджувати та відмінювати прикметники другої групи з іменниками I, II та III відміни; узгоджувати прикметники першої групи з іменниками III відміни; утворювати назви солей та правильно вживати іменники III відміни в рецептах; правильно записувати медичні вирази з прийменниками.	3
10.	Конструювання та декодування клінічних термінів з іменниками, дублетами ТЕ та ЧВ: декодування медичних клінічних термінів; знання греко-латинських дублетів	3
11.	Декодування медичних фармацевтичних термінів: знання ЧВ та визначення фармацевтичних груп фармацевтичних препаратів; узгодження іменників з прикметниками. Тестування та підготовка до сам. роботи	4
12.	Три підгрупи прикметників другої групи. Узгодження прикметників з	3

	Іменниками: розрізняти прикметники другої групи за словниковою формою; відмінювати прикметники другої групи; узгоджувати прикметники другої групи з іменниками I, II та III відміни; конструювати та декодувати клінічні терміни, в яких смисловими компонентами є греко-латинські дублети прикметників другої групи.	
13.	Іменники III відміни. Особливості відмінювання іменників III відміни: розрізняти іменники III відміни за словниковою формою; відмінювати іменники III відміни за приголосним типом відмінювання; узгодження та відмінювання прикметників другої групи з іменниками I, II та III відміни; узгодження прикметників першої групи з іменниками III відміни.	4
14.	Структура простого і складного рецепту. Складові частини.	4
15.	Утворення назв солей та правильне використання іменників III відміни в рецептах. Медичні вирази з прийменниками. N/B!	3
16.	Лікарські збори. Назви в рецептах. Специфіка та призначення	4
17.	Декодування та побудова медичних термінів, в яких смисловими компонентами є греко-латинські дублети іменників IV та V відміни. Складання тестів	3
	Усього:	54
Постреквізити	Післядипломне навчання також закладає фундамент для подальшого засвоєння студентами знань та вмінь з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки за освітнім рівнем бакалавр	
Методи навчання	При організації навчального процесу з даної дисципліни використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: - в аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (розповідь, лекція, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (досліди, вправи, реферати, тести, таблиці, ребуси); - в аспекті логічності, мислення: пояснювально-ілюстративні; репродуктивні; проблемного викладу; індуктивні та дедуктивні; частково-пошукові; дослідницькі; - в аспекті управління навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота; - перевірка і удосконалення навичок читання; написання слів, текстів, рецептів, складних слів; - визначення ЧВ (частотних відрізків), фарм. груп та ТЕ (терміноелементів), запам'ятовування медичної лексики, декодування слів; - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (проблемного викладу, частково-пошуковий).	
Засоби діагностики	- письмовий тестовий контроль - демонстрація практичних навичок - індивідуальне завдання	
Засоби контролю	поточний контроль, підсумковий контроль (екзамен)	
Перелік практичних навичок та вмінь до вивчення курсу		
студенти повинні знати: - латинський алфавіт, основні правила читання та наголошення латинських слів, орфографічні та фонетичні особливості слів грецького походження з дифтонгами й диграфами; - до 600 лексичних і словотворчих одиниць; - словникову форму всіх частин мови, що визначаються в курсі; - відміни іменників і групи прикметників; - дієвідміни; - основні особливості латинської хімічної номенклатури;		

- латинські назви складових частин рецепта;
- афікси, числівники, числівники як префікси;
- прислівники і займенники, що вживаються в рецептах та клінічній термінології;
- 50 крилатих латинських виразів, фармацевтичних та клінічних ідіом;

Вміги:

- правильно писати латинські лігери;
- вільно читати латинською мовою;
- перекладати з латинської мови на англійську і з англійської мови на латинську анатомічні, гістологічні, клінічні, біохімічні, мікробіологічні і фармацевтичні терміни, стійкі словосполучення, тощо;
- визначати частини (компоненти) складного терміна, розуміти етимологію терміна-композиції, розуміти інформативне навантаження термінів та визначати загальний зміст термінів-композицій;
- грамотно писати латинську частину рецепта;
- утворювати латинською мовою назви солей, кислот, оксидів, основ, тощо

Перелік питань до підсумкового контролю вивчення курсу

1. Латинський алфавіт.
2. Правила читання лігери *s*. Приклади.
3. Правила читання буквосполучень грецького походження з лігерою *y*. Приклади.
4. Правила читання дифтонгів. Приклади.
5. Основні правила наголошення латинських слів. Приклади.
6. Принципи поділу дієслів на дієвідміни.
7. Наказовий спосіб. Правила утворення. Приклади
8. Дієслівні форми, що вживаються в рецепті.
9. Поділ іменників на відміни.
10. Визначення основи іменників.
11. Визначення роду іменників.
12. Словникова форма дієслова.
13. Відмінювання іменників I відміни. Приклади.
14. Неузгоджене означення.
15. Основні правила виписування рецепта, його латинської частини.
16. Основні способи словотворення в латинській мові.
17. Відмінювання іменників II відміни.
18. Особливості іменників III відміни.
19. Визначення основи нерівноскладових іменників III відміни.
20. Часткові відрізки (терміноелементи) у складі медичних термінів.
21. Прикметники 1-ї групи та їх узгодження з іменниками.
22. Прикметники 2-ї групи та їх узгодження з іменниками.
23. Назви оксидів і кислот.
24. Назви солей.
25. Назви захворювань та патологічних процесів.
26. Іменники IV відміни. Словникова форма. Виписування плодів у рецепті.
27. Іменники V відміни. Особливості виписування зборів у рецепті.
28. Утворення вищого та найвищого ступенів порівняння прикметників. Їх відмінювання.
29. Числівники. Лічба до 10.
30. Грецькі числівники-префікси в медичній термінології.
31. Займенники в медичних виразах.
32. Прислівники в рецепті.
33. Прийменники. Якими відмінками керують прийменники в латинській мові?
34. Особливості відмінювання іменників середнього роду в усіх відмінах

Політика курсу

Навчальна дисципліна «Латинська мова та медична термінологія» є обов'язковою для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми «Фармація» спеціальності І8

Фармація.

Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі фахової передвищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Коледжу. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Коледжу, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини

Політика оцінювання курсу

Поточна успішність із гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін, що викладаються здобувачам фахової передвищої освіти Фахового коледжу ПВНЗ «Медико-Природничий Університет» для об'єктивного вимірювання навчальних досягнень застосовуються такі види шкал оцінювання: 200-бальна шкала та традиційна 4-бальна шкала.

Бали з навчальних дисциплін конвертуються у традиційну 4-бальну шкалу: «5» – від 180 до 200 балів; «4» – від 150 до 179 балів; «3» – від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати здобувач освіти; «2» – нижче мінімальної кількості балів.

Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті відповідно до конкретних цілей теми і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в тематичному плані дисципліни поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторної навчальної практики, контролюється під час семестрового чи підсумкового контролю.

Семестровий контроль – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу за семестр, що проводиться як контрольний захід. Здобувач вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він відвідав усі аудиторні навчальні заняття, виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою дисципліни.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення диференційованого заліку, згідно розкладу за умови відсутності академічної заборгованості. Форма проведення диференційованого заліку є стандартизованою і включає контроль теоретичної та практичної підготовки. Всі види контролю за навчальну діяльність здобувачу виставляються за національною 5-бальною шкалою:

Оцінка (відмінно) виставляється здобувачу, який комплексно оцінює запропоновану ситуацію, має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати,

оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, приймати рішення, правильно вибирати тактику дій, послідовно упевнено виконувати практичні навички у відповідності до алгоритмів. **Оцінка (добре)** виставляється здобувачу, який комплексно оцінює запропоновану ситуацію, добре володіє вивченим матеріалом, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію; використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією; відповідь його логічна, хоч і має неточності. Уміє послідовно виконувати практичні навички у відповідності до алгоритмів з урахуванням незначних коментарів викладача.

Оцінка (задовільно) виставляється здобувачу, який за допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал та вибирає тактику дій, може повторити за зразком певну операцію, дію; правильно послідовно, але невпевнено виконує практичні навички у відповідності до алгоритмів; відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.

Оцінка (незадовільно) виставляється здобувачу, який може розрізняти об'єкти вивчення, але невірно оцінює ситуацію, неправильно вибирає тактику дій, що зумовлює погіршення ситуації, неправильно виконує практичні навички; відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.

Конвертація балів ЄКТС у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
від 180 до 200 балів	«5»
від 150 до 179 балів	«4»
від 149 до 70 балів (мінімальної кількості балів), яку повинен набрати студент	«3»
від 69 і менше кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180 – 200	A	відмінно	зараховано
165 - 179	B	добре	
150 - 164	C		
135 - 149	D		
120 - 134	E	задовільно	
70 - 119	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 - 69	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Основна

- Є.І. Світлична, І.О. Толок. Латинська мова. Підручник. Київ, Центр учбової літератури, 2022 – 440 с. <https://jurkniga.ua/contents/latinska-mova-pidruchnik.pdf>
- А. К. Куліченко, Т. В. Тігієвська Латинська мова та медична термінологія збірник завдань для організації самостійної роботи студентів I курсу. Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. – 73 с
- Л.М. Нетребчук, Т.О. Самойленко, Є.П. Копіца, Л.Д. Толкачова. Латинська мова та основи медичної термінології. Навчальний посібник. Одеса : ОНМедУ, 2020. –192 с.

Додаткова:

1. Козовик Ш.Я., Шипайло Л.Д. Латинська мова. — К.: Вища шк., 2003. — 248 с
2. Паласюк Г.Б., Чолач В.В. Латинська мова. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. — 344 с.
3. Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів // За ред. проф. В.Г. Коляденка, Ю.В. Шаніна. — К: Здоров'я, 2003. — 112 с.
4. Латинська мова / Є.І. Свілична, І.О. Толок, В.І. Базарова, О.Л. Фель. — Х.: Вид-во НФАУ, 2001. — 216 с.
5. Янков А.В. Посібник для практичних занять з латинської мови: медична термінологія. — К.: Здоров'я, 2000. — 112 с.
6. Льїна Г.С., Симоненко Н.О. Методичні вказівки з дисципліни «Латинська мова» розділу «Фармацевтична термінологія» / Методичні вказівки, Суми Видавництво: СумДУ, 2009 – 82 с.
7. Латинська мова та основи медичної термінології / М.М. Закалюжний та ін. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2007. — 276 с.
8. Латинська мова / А. Г. Ступінська, С.Я. Шарипкін, М.Й. Врублевська та ін. — К.: Вища шк., 1993. — 255 с.
9. Олійник Р., Кінаш В. Латинська мова. — Львів: Дивосвіт, 2009.
10. Т. В. Тітєвська, А. К. Куліченко. Латинська мова та основи фармацевтичної термінології : навч. посіб. для самост. роботи студ. I курсу фармац. ф-тів. Запоріжжя : ЗДМУ, 2015. – 102 с.

Електронні ресурси

1. <https://jurkniga.ua/contents/latinska-mova-pidruchnik.pdf>
2. <http://lingualatina.at.ua/>
3. <https://www.internetpolyglot.com/ukrainian/home>
4. <https://eprints.cdu.edu.ua/1505/1/zakal.pdf>
5. <http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream>
6. <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle>